

**Anvisningar för
tillämpning av
prova-på-studier
April 2016**

stockholm.se

Anvisningar för tillämpning av prova-på-studier
April 2016

Utgivare: Arbetsmarknadsförvaltningen och Socialförvaltningen,
Stockholms stad

Kontaktperson: Patricia Hamberg Socialförvaltningen, Cajsa
Augustsson Werr, Arbetsmarknadsförvaltningen

Omslagsfoto:

Innehåll

1.	Bakgrund	4
2.	Viktiga utgångspunkter	4
2.1.	Syfte	4
2.2.	Insats	4
2.3.	Grundförutsättningar	4
2.4.	Arbetsprocess	5
2.5.	Rätten till bistånd	7
2.6.	Avbrutna studier	8
2.7.	Dokumentation	8
2.8.	Utvärdering	8

1. Bakgrund

Arbetsmarknadsnämnden och socialnämnden fick i uppdrag i budget för 2015 att tillsammans skapa ett system för prova-på-studier för personer med ekonomiskt bistånd. I februari 2016 beslutade kommunfullmäktige att införa prova-på-studier i Stockholms stad under prövotid om två år.

2. Viktiga utgångspunkter

2.1. Syfte

Prova-på-studier syftar till att höja kunskapsnivån och kompetensen hos den sökande och ska även motivera samt leda den sökande till självförsörjning genom fortsatta studier med studiemedel.

2.2. Insats

Insatsen innebär att sökanden som uppbär ekonomiskt bistånd har möjlighet att påbörja del- eller heltidsstudier på Komvux under sex månader utan krav på att söka studiemedlets lånedel.

2.3. Grundförutsättningar

Kriterier

- Den sökande saknar grundskole- och/eller gymnasiekompetens. Om sökande har slutfört gymnasiestudier i utlandet bör dessa betyg lämnas till Universitet-och högskolerådet som bedömer betygens giltighet i Sverige.
- Om sökande önskar studera på grundskole- eller gymnasienivå;
  - och är äldre än 25 år krävs att sökande har uppburit ekonomiskt bistånd i tolv månader och har varit aktivt arbetssökande under minst tolv månader.
  - och är yngre än 25 år krävs att den sökande ska ha uppburit ekonomiskt bistånd i minst sex månader.
- Den sökande ska bli självförsörjande genom studiemedel vid fortsatta studier.
- Att den sökande ansöker om och beviljas studiemedlets bidragsdel under insatsperioden.

- Att den sökande uppfattas som arbetssökande under insatsperioden genom att delta i kompletterande aktiviteter vid behov som exempelvis mässor gällande arbete. Då den sökande studerar på heltid och som regel har oklara förutsättningar gällande förmågan att kunna slutföra studierna bedöms övrigt arbetssökande inte vara aktuellt.

Särskilda skäl

- Andra möjligheter att komma in på arbetsmarknaden är prövade. Tidigare insatser ska kartläggas och anges i kartläggningsmall.
- Studier bedöms öka möjligheten till arbete. Denna bedömning ingår i studie- och yrkesvägledarens förberedande arbete.
- Det finns en stor osäkerhet gällande möjligheterna att fullfölja studierna. Osäkerheten kan gälla sökandes förmåga till att slutföra studier eller att klara sin försörjning genom studiemedel.

2.4. Arbetsprocess

2.4.1. Inledning

Sökanden som kan vara aktuella för insatsen kan uppmärksammas av såväl socialsekreterare, coach och studie- och yrkesvägledare som av andra yrkesgrupper inom Jobbtorg Stockholm. Om annan än coach och socialsekreterare uppmärksammar en sökande som är aktuell för insatsen ska frågan lyftas till berörd coach och socialsekreterare. Sökanden ska inte informeras om möjlighet till prova-på-studier förrän socialsekreterare, coach och studie- och yrkesvägledare involverats och utrett att den sökande uppfyller grundförutsättningarna för insatsen.

2.4.2. Kartläggning av grundförutsättningar

Ett tjänstemannasamtal mellan socialsekreterare, coach samt ev. studie- och yrkesvägledare hålls via telefon eller möte för att säkerställa att samtliga påbörjar sin del i kartläggningen av den sökandes förutsättningar inför prova-på-studier. Socialsekreterare, coach och studie- och yrkesvägledare ska använda kartläggningsmall för att utreda om sökande uppfyller grundläggande kriterier och har särskilda skäl för insatsen, vilka

anges under rubrik Grundförutsättningar. Då kartläggningen kräver underlag från såväl socialsekreterare, coach som studie- och yrkesvägledare är det lämpligt att en aktör ansvarar för att kartläggningen är ifylld.

Socialsekreteraren ansvarar för den ekonomiska utredningen samt kontakten med CSN med syfte att säkerställa att den sökande har rätt till studiebidrag. Den ekonomiska utredningen ska innefatta huruvida den sökande har möjlighet att bli självförsörjande genom studier efter sex månaders prova-på-studier.

Coachen och studie- och yrkesvägledare ansvarar för att kartlägga studie och yrkesbakgrund, vilka insatser sökande fått från jobbtorget under inskrivningstiden samt hur länge sökande har varit inskriven på jobbtorget.

Kartläggningen tas med till nätverksmötet. För att underlätta kartläggning och bedömning bör FIA- intervju användas för att klargöra vilka stödbehov som finns samt sökandes tankar rörande mål. Detta bör göras inför beslut om prova-på-studier.

2.4.3. Slutlig bedömning och planering

Bedömning om huruvida den sökande är aktuell för insatsen görs gemensamt av socialsekreterare, coach och studie- och yrkesvägledare genom ett tjänstemannasamtal på telefon eller möte. Förslaget om insatsen presenteras för den sökande under ett nätverksmöte där socialsekreterare, coach och studie- och yrkesvägledare deltar tillsammans med den sökande. I samband med denna information är det viktigt att betona för sökande att insatsen är frivillig och kan avböjas av sökande utan risk för avslag på ansökan om ekonomiskt bistånd. Använd lämpligen utformat informationsblad för skriftlig information till sökande.

Vid nätverksmötet görs Förändringsplan eller FIA-planering och Jobbplan. Den sökande bokas också på enskilt möte med studie- och yrkesvägledare som inleder arbetet med en individuell studieplanering tillsammans med den sökande.

2.4.4. Förberedelse

Studie- och yrkesvägledare har till uppgift att utforma en individuell studieplanering tillsammans med den sökande och även säkerställa att den sökande har eventuella behov av stöd vid studier tillgodosedda. Detta kan exempelvis innebära kontakt med Komvuxcentrum, skola eller vuxenteamet som besök och tips på lärmiljöer med läxhjälp eller besök hos skola. Utöver planering av studier ska studieplaneringen även innehålla månatliga uppföljningsbesök av coach och vid behov studie- och

yrkesvägledare. Planering för självförsörjning vid fortsatta studier ska även finnas med i studieplaneringen. Studie- och yrkesvägledare återkopplar studieplanering till coach och socialsekreterare.

2.4.5. Genomförande

Arbetsmarknadsnämnden ansvarar för genomförandet och uppföljningen genom månatliga besök hos coach och vid behov studie- och yrkesvägledare. Uppföljningarna dokumenteras i FLAI och görs synliga för socialsekreterare i FLAI. Uppföljning ska ske före den 20:e varje månad och ska före den 20:e vara tillgänglig för socialsekreterare i FLAI. Uppföljning sker alltid genom bokad besök. Ingen närvarorapportering görs, men coachen ansvarar för att rapportera om studierna ger positiv effekt samt om den studerande har det stöd och de förutsättningar som behövs för att fortsätta att studera.

Om ett uppehåll i form av lov infaller under prova-på-studierna ansvarar coachen för att planera inför den sökandes studieuppehåll en månad innan uppehållet. Den sökande behöver dock inte söka arbeten under den tid studierna pågår (se 2.3. Grundförutsättningskriterier). Den sökande ska under uppehållet vara inskriven på jobbtorg och aktivt arbetssökande.

Den sökande ska under prova-på-studierna vara inskriven på Arbetsförmedlingen. Prova-på-studietiden kvalificerar dock inte för nystartsjobb.

2.4.6. Avslut

När studierna avslutas ska uppföljning ske i form av nätverksmöte där socialsekreterare, coach, studie- och yrkesvägledare bör delta tillsammans med den sökande. Syftet med mötet blir att utvärdera insatsen och att säkerställa att den sökande är informerad om förutsättningar för eventuella fortsatta studier. Detta bör även inkludera information om hur sökande kan planera inför studieuppehåll under jul och sommar.

2.5. Rätten till bistånd

Denna insats är frivillig och innebär att sökande har möjlighet att avstå från denna utan risk för avslag på ansökan om ekonomiskt bistånd.

Under förutsättning att sökande uppfyllt grundläggande kriterier och särskilda skäl som anges under rubrik Grundförutsättningar samt att den sökande söker och beviljas bidragsdelen från centrala

studiestödsnämnden, CSN, och att sökanden i övrigt är berättigad till ekonomiskt bistånd, kan försörjningsstöd beviljas för deltagare i prova-på-studier under maximalt sex månader. Ansökan om ekonomiskt bistånd prövas enligt 4 kap 1 § socialtjänstlagen, SoL, och avslås med anledning av att behovet kan tillgodoses genom studiemedel från CSN. Ansökan prövas sedan enligt 4 kap 2 § SoL där biståndet kan ges i enlighet med de av kommunfullmäktige beslutade principerna. Beslut enligt 4 kap 2 § SoL går inte att överklaga. Rätten till bistånd prövas månadsvis.

Gällande ekonomiskt bistånd till kurslitteratur se riktlinjer för ekonomiskt bistånd i Stockholms stad; om bistånd beviljas till studerande ingår även rimlig kostnad för böcker och annat studiematerial. Möjligheten att inköpa begagnade läromedel ska undersökas och utgångspunkten ska vara vad studerande i allmänhet har möjlighet att bekosta. Riktlinjerna sid 62.

2.6. Avbrutna studier

Om en sökande avbryter studierna utan att först samråda med jobbtorg och socialsekreterare på ekonomiskt bistånd kan detta leda till ett avslag på ansökan om ekonomiskt bistånd. Om en sökande avbryter sina studier och är i fortsatt behov av ekonomiskt bistånd behöver en ny planering upprättas för personen. Om studierna avbryts kan dessa återupptas, efter en individuell och gemensam bedömning av socialsekreterare och coach. Insatsen kan dock maximalt pågå under sex månader inklusive eventuella avbrott.

2.7. Dokumentation

I syfte att säkerställa likställda bedömningar och utvärdera förutsättningar för insatsen ska anvisad kartläggningsmall användas för att utreda möjligheterna till insats. Kartläggningsmallen innehåller delvis uppgifter som finns i FLAI och övrig information kan coacher föra in i anteckning med rubrik Utredning inför prova-på-studier. Prova-på-studier väljs alltid som aktivitet i FLAI. Socialsekreterare bör importera kartläggningsmallen i dokumenthanteraren i sociala system (Paraplyet) när kartläggning är utförd.

2.8. Utvärdering

I beslut från kommunfullmäktige framgår att arbetsmarknadsnämnden och socialnämnden ansvarar för utvärdering av insatsen efter provperioden på två år. För att säkerställa underlag inför

utvärdering om insatsen är det av vikt att socialsekreterare, coacher och studie -och yrkesvägledare använder anvisad kartläggningsmall och att enkäten alltid fylls i av sökande vid avslut eller avbrott. Detta görs lämpligen vid det avslutandet flerpartssamtalet.